

Ihmeen toimiva kloonikone

● **Mediataiteilija Hanna Haaslahden taideteos luo katsojasta digitaalisen kaksoisolennon Tampereen taidemuseossa.**

Raili Roth
Aamulehti

● Seison Tampereen taidemuseon alakerrassa, ja minua epäilyttää. Mietin yhä, uskallanko osallistua mediataiteilija Hanna Haaslahden installaatioon. Taiteilija lupaa taikoa katsojasta digitaalisen kloonin. Minusta tuli samalla virtuaalisen perheen esivanhempi ja kasvoistani osa taideteosta.

Olen aamun ensimmäinen kävijä. Minun pitäisi asettua hetkeksi valoportin eteen, jotta pääsisin mukaan teokseen. Portin ympärillä näyttää leijuvan virtuaalisia luurankoja sopivina rakennuspalikoina.

Luen ohjeesta, että kasvoni pyörivät teoksessa vain vuorokauden ajan. Lopulta alkuhämmäksen räjäyttämisen alkaa houkuttella niin paljon, että päätän koella.

Astun lattiaan merkityille jalanjäljille ja portti herää eloon. Kehyksistä pöllähtää väripilviä.

No huh! Valokehyksistä näyttää väntäytyvän seinälle kloonini. Tai ei sittenkään. Kaksoskone on leiponut minusta pitkän, melko maskuliinisen David Bowie -tyylisen hahmon. Kasvat ovat selvästi omani, mutta jotenkin oudolla tavalla.

Ehkä olen katsellut ylöspäin juuri, kun kasvoni ovat tallentuneet, ja silmät ovat jääneet zombimoodiin.

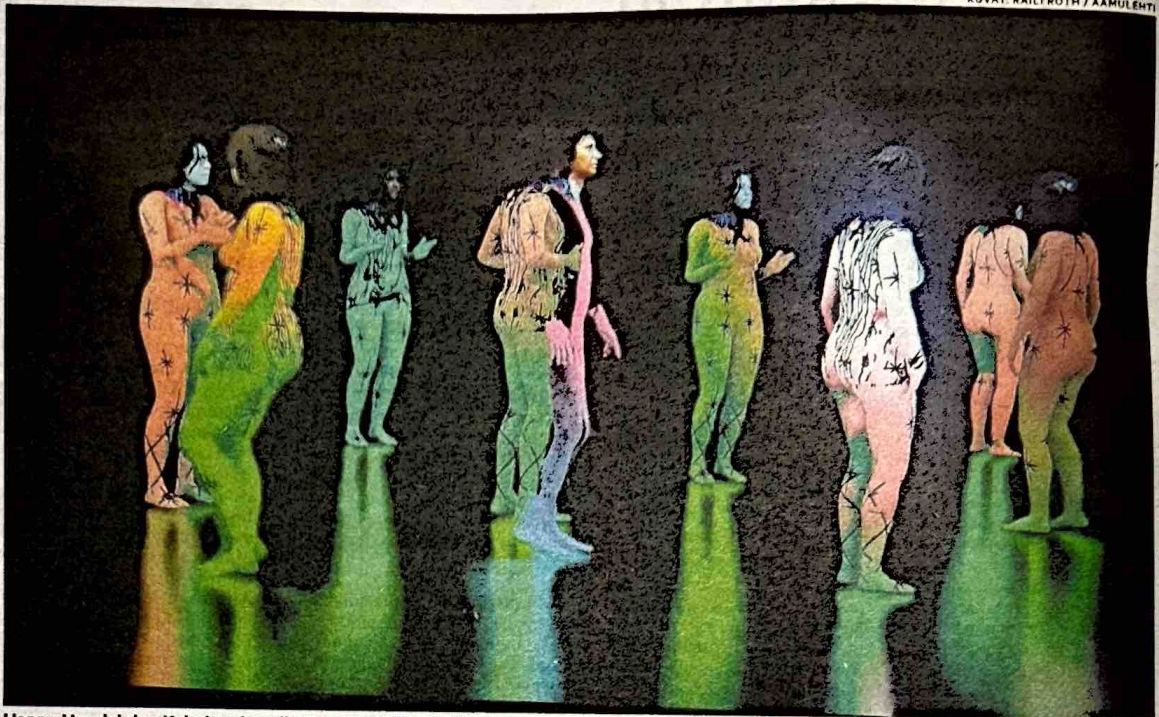
Musta kukkakuvioinen meko on muuntunut jonkinlaiseksi tähtikuvioiseksi frakiksi. Käsissä näyttää olevan tähdenmuotoiset "tatuoinnit".

Ällistyneenä seuraan kaksoisolentoani, kun se kävelee teoksen nurkan taakse.

Saan seuraa

Uudella seinällä saan seuraa. Klooni astelee paha-aavistamatta keskelle naisellista porukkaa. On huvittavan kiusallista seurata omaa notkahtelevaa askellustaan ja ujoa pälyilyään. Toivottavasti en heti ala lähennellä muita, jos tavoitteena keran on sukulinjan jatkuminen.

Kaksoskone on ehkä tallentanut joitain liikkeitäni. Klooni heiluttelee käsiään hupaisasti ja käy pyörimässä muiden

Hanna Haaslahden Kaltaiset-installatio yhdistää katsojien kasvat virtuaalisen sukulinjan jatkajiksi.

MIKÄ?

Kaltaiset

Hanna Haaslahden immersiovinen installaatio, jossa katsoja päätyy virtuaalisesti luodun perheen esivanhemmaksi.

Katsoja voi seurata, miten omat kasvopiirteet periytyvät seuraaville polville.

Haaslahti (syntynyt vuonna 1969) on helsinkiläinen mediataiteilija.

Teoksen toteuttamisessa oli mukana kansainvälinen työryhmä ohjelmiojia ja taiteilijoita: Tyler Henry, Alap Parikh, Mike Robbins ja Charu Tak.

Mitä? Sehän olen minä, mutta en sittenkään. Ensireaktio oman kaksoisolennon ilmestyessä portista esiin on ilahtunut kauhistus.

hahmojen tuntumassa.

Heimolaiset ovat välillä pelottavan aidon oloisia. Jokaisella on omat piirteensä ja yksilöllinen, kuvioitu krooppa. Kaikki etsivät vakavina sopivaa kumppania ja näyttävät katselevan seinältä jopa ulospäin katsojiaan.

Olisikohan kloonillani käynyt parempi flaksi, jos olisin hymyilyt astuessani portin eteen?

Soidinliikkeitä

Kaksoseni notkistelee viehkeästi ranteitaan. Ehkä hän on keksinyt uuden soidinliikkeen? Kävelen kiinnostuneena hahmon perässä jälleen uuden seinän eteen.

Ei mene kauaa, kun kaksoseni saa kiinnitettyä pitkähiuksien, tähtikuvioitun hahmon huomion. Jälkeläisen saaminen käy ihmehen helposti. Pariskunta sei-

soo vastakkain hetken ja hypähtelee ilmaan.

Ja hupsista, liikkeestä erkaantuu uusi, salskea hahmo. Kloonillani on jälkeläinen.

Tarkastelen tulokasta ihastuneena. Jälkeläisellä on molempien vanhempiensa piirteitä, mutta hän on aivan omanlaisensa.

Kaksoskoneelle on tullut uusia katsojia. Hekottelemme yhdessä hahmojemme vinksahaneille liikkeille.

Museon kannattaisi antaa katsojalle selkeät ohjeet, sillä ehdin noin puolen tunnin aikana neuvoa kolmea ihmistä teokseen osallistumisessa.

Palaan kuuden tunnin kuluttua tarkistamaan, kuinka paljon perheeni on ehtinyt kasvaa. Hahmoissa näkyy enää vihjeitä kasvoistani. Parhaiten tunnistan omat kaukaiset sukulaiseni täh-

Kuuden tunnin kuluttua taideteoksessa erottaa omista kasvoistaan enää pieniä vihjeitä.

tifrakin hohtavasta kauluksesta, jota näkyy aika monilla.

Teoksen ympärillä parveilee lukiolaisryhmä. Nuorten naururemakkaa ja kommentteja on mukava kuunnella.

Haaslahti haluaa nostaa teknologissa teatterissa esiin nykypäivän kysymyksiä yhteiskunnasta, politiikasta ja identiteetistä sekä luoda katsojille yhteisöllisen vuorovaikutuksen kokemuksen. Suuria yhteiskunnallisia kysymyksiä ei *Kaltaisen* äärellä tullut pohtineeksi, mutta vaikeimmissa tehtävässään Haaslahden kloonikone onnistuu.

Teos on harvinaisen kiinnostava installaatio ja saa katsojat puhumaan teoksesta keskenään ihmehen luontevasti.

● Hanna Haaslahti: Kaltaiset 11. tammikuuta 2026 saakka Tampereen taidemuseossa.